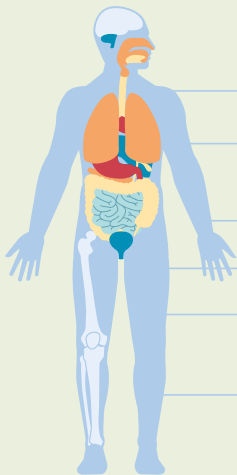

Nikotiinin käyttö vaikuttaa leikkauksen onnistumiseen

Kaikki nikotiinia sisältävät tuotteet vaikuttavat haitallisesti elimistöön, olivatpa ne tupakka- tuotteita, sähkösavukkeita tai nikotiinipusseja. Toistaiseksi vahvin tutkimusnäyttö on keskittynyt tupakkatuotteiden vaikutusten arviointiin:

- ▶ Tupakointi lisää koetun kivun voimakkuutta.
- ▶ Tupakointi lisää leikkauskomplikaatioita.
- ▶ Tupakointi lisää keuhkokomplikaatioiden riskiä.
- ▶ Tupakoijilla on leikkauksissa enemmän verenvuotoa.
- ▶ Leikkausten tulokset ovat tupakoivilla huonommat kuin muilla. Haavojen paraneminen ja luutumisen hidastuvat.

- ▶ Tupakoijilla on noin kuusinkertainen riski leikkaushaavan tulehduksille. Jos tupakoi vielä leikkauispäivänä, riski on kaksitoistakertainen.
- ▶ Tupakointi ja sähkösavukkeiden käyttö heikentävät verenkiertoa ja kehon immunologisia puolustusmekanismeja. Elimistön toipuminen vammoista ja leikkauksista heikentyy.

Nikotiinin haitat:

- heikentää vastustuskykyä
- nostaa sykettä ja supistaa verisuonia
» lisää verenkiertoelimistön rasitusta
- lisää rytmihäiriöiden riskiä
- voi aiheuttaa myös erektiohäiriöitä
- lisää verisuonten seinämien vaurioita, muuttaa veren rasvakoostumusta haitalliseen suuntaan sekä lisää verihitaleiden hyytymistäipumusta
- lisää oksidatiivista stressiä eli vapaiden radikaalien aiheuttamaa solujen vaurioitumista, joka saattaa johtaa moniin sairauksiin sekä nopeuttaa vanhenemista.

Tupakointi kannattaa lopettaa hyvissä ajoin ennen leikkausta

Mitä pidemmän ajan ennen leikkausta potilas on tupakoimatta, sitä paremmat leikkaushoidon tulokset ovat keskimäärin.

- ▶ Jos lopettaa tupakoinnin 8–12 viikkoa ennen leikkausta, keuhkot ehtivät osin puhdistua.
- ▶ Jos lopettaa tupakoinnin vähintään 6–8 viikkoa ennen leikkausta, riski saada tulehdus pienenee.
- ▶ Jos lopettaa 2 vuorokautta ennen leikkausta, nikotiini ehtii poistua elimistöstä.
- ▶ Jos lopettaa 1 vuorokausi ennen leikkausta, häkä ehtii poistua verenkierrosta.

E erityisen tärkeää lopettaminen on seuraavien leikkauksien yhteydessä:

- ▶ kaikki syöpäleikkaukset
- ▶ tekonivelleikkaukset
- ▶ verisuonikorjausleikkaukset
- ▶ kaikki sellaiset leikkaukset, joissa asetetaan kehon sisään metallia tai muuta vierasta, sulamatonta materiaalia
- ▶ leikkaukset, jotka tehdään murtumien, niveljäykistysten tai luun asennon korjausten luutumattomuuden tai asennon pettämisen vuoksi
- ▶ jalkateräleikkaukset
- ▶ nilkkanivelen jäykistysleikkaukset.

Pääseekö nikotiinin käyttäjä leikkaukseen?

Ketään ei jätetä leikkaamatta, jos leikkaus on tarpeen henkeä tai terveyttä uhkaavan sairauden vuoksi. Tupakointi otetaan yhtenä tekijänä huomioon leikkauksen hyötyjä ja riskejä arvioitaessa. Arvioinnin tavoitteena on löytää ihmiselle hoitovaihtoehto, josta hän itse hyötyy eniten. Kiireellisiin leikkauksiin tupakointi ei vaikuta.

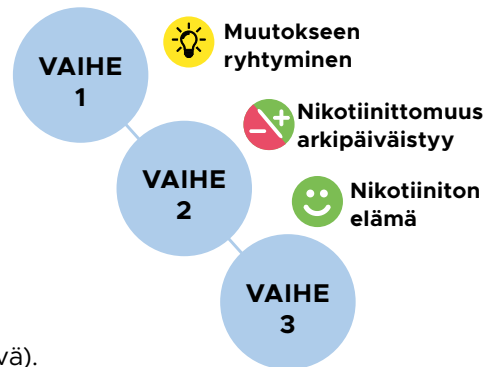
Elämänlaatu leikkauksissa edellytetään yleensä omaa sitoutumista hoitoon. Yhtenä tekijänä on silloin nikotiinittomuus.

Päätitkö lopettaa nikotiinituotteiden käytön?

- ▶ Lopetan kertaheitolla.
- ▶ Lopetan käyttöä vähentäen.
- ▶ Käytän nikotiinikorvaushoitoa lopettamisen tukena väliaikaisesti.
- ▶ Kysyn tukea leikkaavasta yksiköstä.
- ▶ Pyydän tukea (ryhmä, vertaistuki, perhe, ystävä).

Tupakoijilla on...

Murtumat ja ortopediset leikkaukset

- ▶ enemmän säärimurtumia ja reisiluun yläosan murtumia
- ▶ pidentynyt leikkausten jälkeinen luutumisaika, esim. sääriluun murtumissa aika voi kaksinkertaistua
- ▶ lisääntynyt riski tulehduksiin eli infektioihin
- ▶ lisääntynyt riski uusintaleikkauksiin ja komplikaatioihin
- ▶ lisääntynyt riski ennenaikaiseen kuolemaan.
- ▶ useammin pidentynyt työkyvyttömyysaika.

Tekonivelleikkaukset

- ▶ lisääntynyt riski leikkauksen jälkeisille sydän- ja keuhkokomplikaatioille
- ▶ enemmän uusintaleikkauksia ja tarve teho-osastohoidolle
- ▶ lisääntynyt riski ennenaikaiseen kuolemaan
- ▶ aiemmalla tupakointihistorialla on vaikutusta lonkan tekonivelen paikoillaan pysymiseen.

Selkäleikkaukset

- ▶ lisääntynyt riski selkäkipuihin
- ▶ enemmän välilevyn rappeumaa
- ▶ lisääntynyt riski päätyä leikkaukseen kerran tai useammin välilevytyrän vuoksi.
- ▶ enemmän verenvuotoa selkäleikkauksissa
- ▶ selkärangankanavan ahtauman leikkaus ei hyödytä.

Muut leikkaukset

- ▶ hauislihaksen alakiinnittymiskohdan ja kiertäjäkalvosimen repeämiä enemmän ja paraneminen vaikeampaa
- ▶ vatsan alueen leikkausten jälkeen enemmän komplikaatioita ja leikkaushaavan tyriä
- ▶ aivokasvainten leikkauksessa enemmän komplikaatioita.

